

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2010

A1. Η συγγραφέας πραγματεύεται το χαρακτήρα της αυτομόρφωσης στη σύγχρονη κοινωνία. Η αυτομόρφωση ορίζεται ως μια ενεργητική εκπαιδευτική πρακτική, κατά την οποία το άτομο βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τους εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς, με σκοπό την εξέλιξη των γνώσεών του, αλλά και την κοινωνική του ενεργοποίηση. Όμως, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι επιδράσεις που ασκούν στην αγορά εργασίας, απαιτούν την αλλαγή του περιεχομένου των ήδη υπάρχουσών ικανοτήτων και επιβάλλουν την αναδιάρθρωση του εργασιακού προσανατολισμού. Καταλήγοντας, επισημαίνει την υπέρβαση της παραδοσιακής αντίληψης για την εκπαίδευση, γεγονός που επιβάλλει την επιμήκυνση του περιεχομένου και του χρόνου της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

B1. Η νέα μορφή των τεχνολογικών εξελίξεων οδηγεί τους νέους να αναθεωρήσουν τις επαγγελματικές τους κατευθύνσεις. Τα νέα τεχνολογικά δεδομένα και οι αυξημένες απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας απαιτούν από τους νέους να είναι ανταγωνιστικοί και να συμπορεύονται προκειμένου να ανταποκρίνονται στις εργασιακές συνθήκες. Η μορφή της οικονομίας κατευθύνει τους νέους να επιδιώκουν την παραγωγικότητα και για αυτό κρίνεται απαραίτητο να μεταβάλλεται η επαγγελματική τους πορεία προκειμένου να απομακρυνθούν από τη στασιμότητα. Επομένως, η αλλαγή των επαγγελματικών επιλογών καθώς και η συνεχής και ουσιαστική εξειδίκευση κρίνεται ως η μοναδική επιλογή.

B2. α) Η τελευταία παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με αιτιολόγηση. Στη θεματική περίοδο αναφέρεται ότι η εκπαίδευση πλέον δεν αποτελεί την απλή κανονιστική μετάδοση γνώσεων από τις μεγαλύτερες γενιές στις νεότερες («Η εκπαίδευση... 19^ο αιώνα»). Στα σχόλια-λεπτομέρειες της παραγράφου αιτιολογείται ότι αυτό συμβαίνει διότι πλέον τόσο η εκπαιδευτική διαδικασία όσο και ο χρόνος που απαιτείται είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης και δε στηρίζεται στα παλαιότερα πρότυπα. Στην κατακλείδα της παραγράφου επαναδιατυπώνει το περιεχόμενο της παραγράφου και αναφέρεται στη διάρκεια της εκπαιδευτικής πράξης.

β) Η θεματική περίοδος της παραγράφου εκτείνεται στο χωρίο: «Η εκπαίδευση...κατά το 19^ο αιώνα», όπου η συγγραφέας παραθέτει τη θέση της για τη νέα μορφή της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στο χωρίο «Και τούτο... ζωής» αναπτύσσονται τα σχόλια-λεπτομέρειες της παραγράφου, αφού η συγγραφέας παραθέτει τους λόγους για τη νέα μορφή που έχει λάβει πλέον η εκπαίδευση. Στο χωρίο: «Η εκπαιδευτική πράξη...σχολικών τειχών» βρίσκεται η κατακλείδα που η συγγραφέας συνοψίζει το περιεχόμενο της παραγράφου.

B3. α) ΑΝΤΩΝΥΜΑ

ατομική... συλλογική
επιτρέπουν... απαγορεύουν
ανεπαρκείς ....ικανοποιητικές
διαφορετικές... παρόμοιες
επεκτείνεται... περιορίζεται, οριοθετείται

β) ΣΥΝΩΝΥΜΑ

συνεχή...διάρκη
χρησιμότητα...αναγκαιότητα
συνέπειες... αποτελέσματα
δεξιότητες... δυνατότητες, κλίσεις
καθίσταται...γίνεται, αποτελεί

B4) Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του επιστημονικού λόγου εντοπίζονται στη χρήση της επίκλησης στη λογική με επιχείρημα (2^η παράγραφος: «Με αυτή την έννοια...να εκπαιδευτεί») και της επίκλησης στην αυθεντία (E.Durkheim). Χαρακτηριστική επίσης του επιστημονικού λόγου είναι η κυριολεκτική-αναφορική χρήση του λόγου, το αντικειμενικό ύφος, η σαφής και ευδιάκριτη δομή (πρόλογος: «Με τον όρο...από τους άλλους», κυρίως θέμα: «Με αυτή την έννοια...να εκπαιδεύονται συνεχώς», επίλογος: «Η εκπαίδευση...και πέ-

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου, ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13
Χολαργός, ☎ 210 65 36 551
www.en-dynamei.gr

ραν των σχολικών τειχών»), οι κοινώς αποδεκτές απόψεις (π.χ. 1^η παράγραφος: «Ο άνθρωπος δεν δραστηριοποιείται μέσα σε ένα κοινωνικό κενό, αλλά μέσα σε ένα κοινωνικό περιβάλλον»). Ως γνωρίσματα του επιστημονικού λόγου μπορούν παράλληλα να ληφθούν υπ' όψιν το επίσημο και εύστοχο λεξιλόγιο και οι λογικές σκέψεις που εμπεριέχει το κείμενο σε όλο το εύρος του.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Άρθρο σε σχολική εφημερίδα (τίτλος)

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ - Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΜΟΡΦΩΣΗΣ

- Η ραγδαία εξέλιξη των επιστημονικών απαιτήσεων και η πρόοδος της τεχνολογίας καθιστά απαραίτητη τη συνεχή επιμόρφωση των ανθρώπων. Η φιλομάθεια του ανθρώπου και η ανάγκη του να επιλύει τα προβλήματα της καθημερινότητας, τον οδηγούν να αναζητεί νέες γνώσεις και λύσεις για να προοδεύσει και να εξελιχθεί. Η προσέγγιση της γνώσης και η συνεχής επαφή με τα πορίσματα της επιστήμης του παρέχουν το υλικό για να απαντήσει και να δώσει λύσεις. Η αυτομόρφωση καθίσταται αναγκαία προς αυτόν τον προσανατολισμό.
- Η μεταμόρφωση της αγοράς εργασίας και η απαίτηση για συνεχή εξειδίκευση καθιστούν απαραίτητη την απόκτηση νέων γνώσεων. Ο άνθρωπος των σύγχρονων φιλελεύθερων οικονομιών είναι απαραίτητο να είναι ανταγωνιστικός και να αντεπεξέρχεται στις απαιτήσεις της παραγωγικότητας και της δημιουργικότητας. Η αγορά εργασίας απαιτεί εργαζόμενους που μπορούν να συμβάλλουν στις συνεχείς μεταβολές της οικονομίας και να συμμετέχουν στην οικονομική πραγματικότητα. Αν συνυπολογιστεί και η ενοποιημένη μορφή της οικονομίας σε παγκόσμιο επίπεδο, τότε είναι απαραίτητο να μπορεί και ο άνθρωπος να ανταποκριθεί στη διεθνή ανταγωνιστικότητα και να είναι γνώστης των διεθνών εξελίξεων.
- Η πολυπλοκότητα, η σύνθετη μορφή και οι ραγδαίες εξελίξεις στον κοινωνικοπολιτικό βίο επιτάσσουν την αναζήτηση ενημέρωσης για το συλλογικό γίνεσθαι. Η δημοκρατική οργάνωση των σύγχρονων κοινωνιών απαιτεί οι πολίτες να είναι ενημερωμένοι και πολιτικοποιημένοι για να αποφεύγουν τη χειραγώγηση και την αλλοίωση της πολιτικής τους άποψης. Είναι απαραίτητη η κατανόηση της επικαιρότητας για τον έλεγχο της πολιτικής ζωής και την αποφυγή των κινδύνων και των απειλών του δημοκρατικού πολιτεύματος. Είναι επόμενο λοιπόν να συμμετέχει στα κοινά και να αποκτήσει κοινωνική συνείδηση εφόσον έχει διαμορφώσει πολιτική άποψη.
- Οι ανταγωνιστικές κοινωνικές συνθήκες απαιτούν από τον άνθρωπο να αμυνθεί και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της μαζοποίησης και του ατομικισμού. Όσο περισσότερο ενδιαφέρεται για τη συνεργασία και την κοινωνική συμμετοχή, τόσο πιο εύκολα αντιμετωπίζει τις απειλές και τις προκλήσεις του ατομικιστικού και μαζοποιημένου κατεστημένου που παραγκωνίζει την προσωπικότητα και επιβάλλει την άποψη της μάζας ως μόνης αποδεκτής. Η γνώση είναι η άμυνα και η προστασία του ανθρώπου από τη χειραγώγηση και την ετεροκατεύθυνση που αποκλείει τη διαφορετικότητα και την ατομική βούληση.

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ – ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΜΟΡΦΩΣΗΣ

- Η δια βίου μάθηση πραγματώνεται μέσα από προγράμματα εκπαίδευσης που απευθύνονται και σε ενήλικες, όπως το ανοιχτό πανεπιστήμιο, η ανάγνωση των βιβλίων, η συμμετοχή σε ημερίδες, συνέδρια, συζητήσεις, ο διάλογος με τους πνευματικούς ανθρώπους, η στήριξη της πολιτείας σε χιλιάδες μετανάστες που προσπαθούν να μάθουν τη γλώσσα της χώρας που τους φιλοξενεί.
- Στο χώρο εργασίας επιβάλλεται συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια που δεν καταργούν τη σφαιρική εποπτεία του αντικειμένου, συμμετοχή σε συζητήσεις με τους συναδέλφους και ανταλλαγή απόψεων, δια βίου εκπαίδευση με την έννοια της μεταπτυχιακής κατάρτισης, ενημέρωσης σε νέες μεθόδους και τεχνικές του αντικειμένου κάθε εργαζόμενου.
- Ενημέρωση και προβληματισμός για τις εξελίξεις μέσα από τα Μ.Μ.Ε., εποικοδομητική χρήση διαδικτύου, ανάγνωση ηλεκτρονικού τύπου, ομάδες συζήτησης.
- Συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα με διαπολιτισμικό χαρακτήρα που στηρίζονται από την κρατική πρωτοβουλία και απευθύνονται στο ευρύ κοινό, βιβλιοθήκες, αναζήτηση αυθεντικής τέχνης και ενασχόληση με αυτήν, ποιοτικός κινηματογράφος, θεατρικές παραστάσεις, ψυχαγωγία.